

Sygn. akt I C 3012/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 marca 2014r.

Sąd Rejonowy w Świdnicy I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Wojciech Zatorski

Protokolant: Anna Drozd

po rozpoznaniu w dniu 19 marca 2014 roku w Świdnicy

na rozprawie w sprawie z powództwa: C. K.

przeciwko (...) SA z siedzibą w W.

o zapłatę

I. Zasądza od strony pozwanej (...) SA z siedzibą w W. na rzecz powódki C. K. kwotę 30.000zł (trzydzieści tysięcy złotych) z odsetkami ustawowymi od dnia 23.10.2013r. do dnia zapłaty;

II. Zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 2417zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

III. Nakazuje stronie pozwanej uiszczenie na rzecz Skarbu Państwa kwoty 1500zł tytułem opłaty od pozwu, od której powódka została zwolniona.

UZASADNIENIE

C. K. wniosła o zasądzenie od (...) S.A. w W. kwoty 30.000 zł, tytułem zadośćuczynienia za krzywdę doznaną w wyniku śmierci córki A. S. (1) (art. 448 w zw. z art. 24§1 kc), z odsetkami ustawowymi od dnia 23.10.2013r. do dnia płatności (k.2).

W uzasadnieniu wskazała, że w/w zginęła w wypadku komunikacyjnym, którego sprawca posiadał ubezpieczenie OC u pozwanej, zmarła pozostawiła w smutku rodzinę (w tym przede wszystkim powódkę), bardzo z nią związaną, w wyniku śmierci A. S. nie może liczyć na jej pomoc, na wspomnienie córki, która była jej najmłodszym dzieckiem nieustannie płacze, do chwili obecnej nie otrząsnęła się z szoku; pozwana odmówiła wypłaty świadczenia (k. 3-5).

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości (k.20) kwestionując fakt doznania przez powódkę naruszenia dóbr osobistych w związku ze śmiercią córki, jak i wysokość żądania; w szczególności wskazała, że w dacie wypadku stanowiącego faktyczną podstawę jej odpowiedzialności w sprawie brak było podstaw prawnych do żądania zadośćuczynienia za ochronę dóbr osobistych, zaś prezentowane w orzecznictwie poglądy przeciwne nie mają waloru praktycznego, bowiem orzecznictwo w polskim systemie prawnym nie stanowi podstawy praw podmiotowych, a ponadto ubezpieczenie OC nie przewiduje uzyskania zadośćuczynienia z tytułu naruszenia dóbr osobistych; powódka nie wykazała naruszenia jej dobra osobistego, ani też zasadności wysokości dochodzonej kwoty (k. 21-24).

Sąd ustalił :

Dnia 29.10.2005r. w G. A. S. (1) została potrącona przez samochód, w wyniku czego poniosła śmierć.

Samochód sprawcy wypadku posiadał ubezpieczenie OC u strony pozwanej, która odpowiada za skutki tego wypadku.

Bezsporne

Powódka jest matką zmarłej .

Bezsporne

Zmarła była bardzo zżyta z matką, która boleśnie przeżyła i wciąż przeżywa jej śmierć. Relacje z matką układały się bardzo dobrze. W/w widywały się co 2-3 dni. Zmarła odwiedzając rodziców zawsze pytała, czy nie potrzeba im pomóc, pomagała matce w sprzątaniu domu i w ogrodzie. Wspólnie spędzały święta i obchodziły uroczystości rodzinne.

Po śmierci A. S. jej matka ciągle płakała i mimo upływu lat sytuacja nie ulega zmianie. Powódka codziennie wspomina córkę, z której śmiercią nie może się pogodzić; w pokoju, w którym śpi ma fotografię zmarłej, na widok której płacze po stracie tej córki.

Dowód :

- zeznania powódki : k. 65,

- zeznania E. Kopra: k. 64o.

Powódka nadal ma liczną rodzinę, tj. męża, 2 dorosłych synów w wieku 50 lat i 42 lata, którzy nie założyli własnych rodzin i mieszkają wciąż z rodzicami, a także 2 córkę, która ma własną rodzinę z 2 dziećmi, w związku z czym rzadziej odwiedza rodziców.

Zmarła była najmłodszym i najbardziej kochanym dzieckiem powódki. W chwili wypadku miała 37 lat. Obecnie powódka z mężem praktycznie opiekuje się jej dziećmi, gdyż mąż zmarłej założył nową rodzinę i ma z obecną żoną dzieci. Codzienny widok wnuków sierot utrwała i potęguje stan emocjonalny powódki po stracie ukochanej córki.

Dowód :

- zeznania powódki : k. 65,

- zeznania E. K.: k. 64o.

Decyzją z daty 22.10.2013r. pozwana odmówiła uwzględnienia żądań powódki.

Dowód :

- zawiadomienie o odmowie (w aktach szkody - k. 47): k. 39.

Sąd zważył :

Powództwo zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 448 kc w razie naruszenie dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro zostało naruszone m.in. odpowiednią sumę pieniężną tytułem zadośćuczynienia. Z kolei zgodnie z art. 24 § 1 kc ten, czyje dobro zostało naruszone może żądać m.in. zadośćuczynienia pieniężnego. Dodać należy, iż katalog dóbr osobistych wskazanych w art. 23 kc nie jest wyczerpujący, na co wskazuje użyty w tym przepisie zwrot „w szczególności”.

W pierwszym rzędzie, wobec podstaw żądań powódki wskazanych w pozwie, ustalenia wymaga, czy w sprawie doszło do naruszenia dóbr osobistych powódki. Więzy rodzinne, w szczególności więzy rodziców z dziećmi, zwłaszcza w prawidłowo funkcjonującej rodzinie, o silnych związkach emocjonalnych, posiadają status dobra osobistego (art. 23 kc) podlegającego ochronie prawnej (art. 24 kc). Spowodowanie śmierci osoby bliskiej uprawnia zatem w takich

realiach do wniosku o naruszeniu w/w dobra osobistego a w konsekwencji o uprawnieniu do zadośćuczynienia za krzywdę na podstawie art. 448 kc. Wymóg krzywdy wprost przy tym wynika z tego ostatniego przepisu, co oznacza także wymóg wykazania przez uprawnionego nie tylko więzi rodzinnych i emocjonalnych, lecz również rodzających poczucie krzywdy cierpienia i bólu po stracie bliskiego.

W realiach sprawy wskazania wymaga, że zmarła córka powódki była niewątpliwie jej osobą najbliższą, z którą łączyły ją więzi wyjątkowe, szczególne. Była najukochańszym dzieckiem, często powódkę odwiedzającym, na pomoc i wsparcie którego powódka zawsze mogła liczyć. Relacje powódki i zmarłej ocenić zatem należy jako szczególną więź rodzica z dzieckiem w niewątpliwie prawidłowo funkcjonującej rodzinie, na co wskazują systematyczne, częste odwiedziny i pomoc, a co statuuje istnienie dobra osobistego powódki w tym zakresie. Powódka racjonalnie wytłumaczyła przy tym, z jakich przyczyn ta właśnie córka była jej „oczkiem w głowie” co z powyższych względów nie budzi zastrzeżeń sądu. Ponadto wątpliwości nie budzi także drugi z koniecznych elementów zadośćuczynienia w postaci krzywdy. Powódka twierdzeniami własnymi, popartymi zeznaniami swego męża wykazała okoliczności uzasadniające ból i cierpienie po stracie ukochanej córki. Pomimo upływu lat powódka nadal zatem bardzo przeżywa śmierć córki, z którą nie może się pogodzić. Nieustannie wspomina, rozpamiętuje, ogląda fotografie córki i płacze po niej. Również sytuacja życiowa po śmierci córki, a mianowicie związanie się przez jej męża z inną kobietą potęguje przeżycia powódki, skoro zmuszona została do opieki a de facto do wychowania jej dzieci a swoich wnuków, które w wyniku wypadku zostały pól sierotami, co dodatkowo akcentuje brak tej córki.

Pozwana nie wykazała tezy przeciwnej, ani nawet przeciwstawiała słowom powódki twierdzeń własnych, co skutkuje przyjęciem za udowodnione twierdzeń powódki.

Oceniając zasadność wysokości żądania sąd zwraca uwagę, że w orzecznictwie akcentuje się, iż aktualny stan wiedzy nie pozwala na udowodnienie rozmiaru uczuć i przywiązania, czy też ich braku. Mierzenie skali cierpienia osoby, która nie doznała uszkodzenia ciała i rozstroju zdrowia, pozostaje poza możliwościami dowodowymi sądu. Trudno też zakładać, aby ustawodawca "premiował" osoby o słabszej konstrukcji psychicznej, reagujące intensywniej na sytuację traumatyczną, a gorzej traktował roszczenia osób o osobowości zamkniętej, kumulującej w sobie wewnętrzne emocje. Kryterium bólu sensu stricto jest więc mało przydatne w praktyce sądowej i wydaje się słuszne, że kodeks cywilny nie odwołuje się do niego, zakładając, że utrata osoby najbliższej zawsze wywołuje ból. Zadośćuczynienie ma kompensować nie tyle doznany ból spowodowany śmiercią osoby bliskiej, lecz krzywdę stanowiącą przedwczesną utratę członka rodziny (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 14 kwietnia 2010 r. I ACa 178/10 LEX nr 715515).

Żądanie omawianego zadośćuczynienia nie jest też zależne od skutku w postaci choroby, rozstroju zdrowia, itp. a jego podstawą jest wyłącznie doznanie krzywdy z racji /przedwczesnej/ utraty bliskiego. Celem takiego świadczenia jest kompensacja doznanej krzywdy, a więc złagodzenie cierpienia psychicznego, wywołanego śmiercią osoby najbliższej i pomoc pokrzywdzonemu w dostosowaniu się do zmienionej w związku z tym jego sytuacji (wyrok SA w Łodzi z 30.10.2013, sygn. I ACa 591/13, LEX nr 1394247).

W realiach sprawy wskazać trzeba, że powódka jest osobą dojrzałą, która posiada własną rodzinę; nie jest zatem człowiekiem samotnym, nie została pozbawiona całkowitego wsparcia i podpory życiowej. Z drugiej strony zauważyć należy, iż śmierć córki, z którą była bardzo zżyta, zawsze mogła liczyć na jej wsparcie, a także pomoc, spowodowała u niej liczne negatywne następstwa, tj. nieustanne rozpamiętywanie, płacz, zamartwianie się niedolą wnuków. Okoliczność, że powódka chciałaby przeznaczyć pieniądze uzyskane w tej sprawie na ich rzecz (k.65) nie ma jednak zasadniczego znaczenia, skoro powyższe względy nie niweczą tezy, że doszło do naruszenia jej dóbr osobistych a w efekcie, że może domagać się zadośćuczynienia. Dodać należy, że zmarła miała w chwili śmierci dopiero 37 lat, zatem mogła powódce służyć radą, pomocą i wsparciem jeszcze przez wiele lat (praktycznie do jej śmierci), co wskazuje na jeszcze jedną zależność, tzn. w sprawie doszło do sytuacji, że ocenie podlegają cierpienia rodzica po śmierci dziecka, nie zaś odwrotnie, co jest sytuacją zdecydowanie częstszą z uwagi na naturalne procesy starzenia.

Uznając zatem, że z w/w przyczyn dochodzona kwota jest odpowiednia do krzywdy doznanej przez powódkę w wyniku naruszenia jej dobra osobistego na skutek zerwania szczególnej więzi rodzinno-emocjonalnej po śmierci córki

powódki wskutek wypadku samochodowego, za skutki którego odpowiedzialność ponosi pozwana art. 448 i art. 24 §a kc, zasądzono na jej rzecz dochodzoną kwotę 30.000 zł.

W zakresie odsetek sąd miał na uwadze datę odmownej decyzji pozwanej co do żądania zapłaty zadośćuczynienia, tj. 22.10.2013r. (k. 47 akt szkody). Jeżeli więc w tej dacie pozwana stanowczo wyraziła swą wolę w spornym zakresie (zatem załatwiła sprawę powódki), od tej daty, wobec przyjęcia zasadności żądań pozwu, pozostaje w opóźnieniu (art. 481 kc), co żądanie odsetkowe czyni również zasadnym.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 kpc (pkt II wyroku) mając na względzie wynik sporu, a także wartość przedmiotu sporu i wynikającą stąd wysokość stawek wynagrodzenia pełnomocnika powódki, tj. 2400 zł (§ 6 pkt 5 Rozp. Min. Spr. z 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych ..) oraz koszty opłaty skarbowej od złożenia pełnomocnictwa (17 zł). Jednocześnie wobec charakteru sprawy i zakresu postępowania dowodowego oraz wynikającej stąd wymaganej aktywności pełnomocnika powódki brak podstaw do przyznania mu wynagrodzenia wg podwyższonej stawki (pkt 2 żądań pozwu).

Wobec zwolnienia powódki od kosztów sądowych (k. 14), a także wyniku sporu, pozwana obciążają koszty sądowe (art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych), w tym wypadku opłata od pozwu (pkt III wyroku).